

DEBRECENI SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS
SZAKKOLLÉGIUM

**V. FIDES ET RATIO – HIT ÉS ÉRTELEM MULTIDISZCIPLINÁRIS
KONFERENCIA**

ABSZTRAKT- ÉS PROGRAMFÜZET

DEBRECEN

2024

SZERKESZTETTE: MÁRTA LÁSZLÓ

**”AKIK IGAZSÁGRA TANÍTOTTAK SOKAKAT,
TÜNDÖKÖLNEK ÖRÖKKÖN-ÖRÖKKÉ, MIKÉNT A
CSILLAGOK.” (DÁN 12,3)**

KIADÓ: DEBRECENI SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM

09:00 – 10:00 – REGISZTRÁCIÓ

10:00 – 10:10 – MEGNYITÓ, KÖSZÖNTŐ

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

10:10 – 10:50 – DR. DOBOS NIKOLETTA – GÉN-ÉS SEJTTERRÁPIÁS ELJÁRÁSOK VALLÁSI ÉS ETIKAI VONATKOZÁSAI

10:50 – 11:30 – DR. PETE LÁSZLÓ – A PÁPA VEZETÉSÉVEL, VAGY A PÁPA ELLENÉBEN? AZ OLASZ EGYESÍTÉS DILEMMÁI

11:30 – 12:10 – EIBEN TAMÁS – MOHÁCS A MAGYAR TÖRTÉNELEM EXEGÉZISE

12:15 – 13:00 – EBÉDSZÜNET

HALLGATÓI ELŐADÁSOK

1. SZEKCIÓ. HELYSZÍN: ELŐADÓ TEREM

MODERÁTOR: MÁRTA LÁSZLÓ

13:00 – 13:15 SALLAI PETRA – A BÜNTETŐELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI, ILLETVE AZ ELJÁRÁS SZAKASZAINAK BEMUTATÁSA.

13:15 – 13:30 KISS GÁBOR – MINEK NEVEZZELEK? – AZ ÜZLETRÉSZ JOGI MEGÍTÉLÉSE A MAGYAR JOGBAN

13:30 – 13:45 MOLNÁR DÁNIEL – EGY KÉTES SIKERŰ RESTAURÁCIÓS KÍSÉRLET: A MAGYAR SZENT ISTVÁN REND JELENE ÉS JÖVŐBENI KILÁTÁSAI

13:45 – 14:00 BÁCSI BALÁZS – ÉRTÉKÍTÉLET A MUNKAJOGBAN, A JÓERKÖLCSBE ÜTKÖZÉS BÍRÓI GYAKORLATA

14:00 – 14:15 SZÉL MELITTA PATRÍCIA – ADATVÉDELEM A HOME OFFICEBAN ÉS A MUNKAVÁLLALÓK MEGFIGYELÉSE

14:15 – 14:45 KÁVÉSZÜNET

14:45 – 15:00 NASZIDZE DIÁNA – „A TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG EGYES KÉRDÉSEI”

15:00 – 15:15 HADHÁZI DALMA – TÉTLENSÉGRE ÍTÉLVE. A FOGLALKOZÁSTÓL ELTILTÁS ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI

15:15 – 15:30 PÁL NORBERT LAJOS – AZ ÁLLAMI SZEREPVÁLLALÁS BEMUTATÁSA A GYERMEKTARTÁSDÍJ VONATKOZÁSÁBAN.

15:30 – 15:45 NAGY CINTIA – AZ ÉRTÉKPAPÍROK VILÁGA A KRIPTOVALUTÁK TÜKRÉBEN: A TECHNOLÓGIAI FORRADALOM KIHÍVÁSAI

15:45 – 16:00 BOTOS MARTIN RÓBERT – NYOMOZ AZ ÜGYÉSZ? – A NYOMOZÓ ÜGYÉSZSÉG MŰKÖDÉSE ÉS FELADATA.

2. SZEKCIÓ, HELYSZÍN: 1F. EMELET NAPPALI MODERÁTOR: KOVÁCS KRISTÓF ÁKOS

- 13:00 – 13:15 JEDLÓCZKI IVETT – POTENCIÁLISAN ANTIDIABETIKUS HATÁSÚ MOLEKULÁK SZINTÉZISE OXA-PICTET-SPENGLER REAKCIÓVAL**
- 13:15 – 13:30 BÁLINT ORSOLYA – FANTOMSZEM SZINDRÓMA VIZSGÁLATA SZEMELTÁVOLÍTÁSON ÁTESETT BETEGEK KÖRÉBEN**
- 13:30 – 13:45 CSENDES ORSOLYA – ELNYÚJTOTT HATÓANYAGLEADÁSÚ SZILÁRD ÖNEMULGEÁLÓ RENDSZEREK FEJLESZTÉSE**
- 13:45 – 14:00 HOSSZÚ ZSOLT – BGP-15 TARTALMÚ TRANSZDERMÁLIS TAPASZOK FORMULÁLÁSA ÉS GYÓGYSZERFORMA VIZSGÁLATAI**
- 14:00 – 14:15 RÉVÉSZ RÉKA – CIKLODEXTRIN POLIMER IN VITRO ÉS EX VIVO FELSZÍVÓDÁSI ÉS ELOSZLÁSI VIZSGÁLATAI**
- 14:15 – 14:45 KÁVÉSZÜNET**
- 14:45 – 15:00 BALOGH ZSUZSANNA – PÁRTFOGÓ ÜGYVÉDI KÉPVISELET MAGYARORSZÁGON**
- 15:00 – 15:15 LEZÓ NÓRA – DEÁK FERENC, A JOGÁSZ**
- 15:15 – 15:30 SEPSI BENEDEK ATTILA – OLASZORSZÁGI SZÉKHELYŰ CÉGEK, VÁLLALKOZÁSOK ELHELYEZKEDÉSE ÉS LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON**
- 15:30 – 15:45 BIRKÉS LÁSZLÓ – SELMECBÁNYAI DIÁKHAGYOMÁNYOK MEGÉLÉSE 1945-1989 KÖZÖTT**
- 15:45 – 16:00 MARES IMRE – LOGISZTIKAI SZOLGÁLTATÓK FEJLŐDÉSE ÉS SZEREPE AZ ELLÁTÁSI LÁNCSBAN**

A hallgatói szekció előadói 15 percben mutathatják be kutatásaikat, melyet rövid kérdések követnek. Megkérjük az előadókat, hogy a konferenciát megelőzően legalább 30 perccel, vagy a szünetekben legyenek szívesek a rendezőknek átadni adathordozóikat, melyek az előadók nevével lementett előadást tartalmazzák. Kérjük a pontos időkeret betartását!

Kelt: Debrecen, 2024. április. 22.

Üdvözlettel,
A Szervező Bizottság

ÉRTÉKÍTÉLET A MUNKAJOGBAN, A JÓERKÖLCSBE ÜTKÖZÉS BÍRÓI GYAKORLATA

Bácsi Balázs

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Környezetjogi és Munkajogi
Tanszék
balazsbacsi2019@gmail.com

Az erkölcs és a jog kapcsolata szerves részét képezi a jogtudománynak, a jogrendszer több ponton is visszatükrözi a társadalom általános értékítéletét. Nincs ez másképp a magánjogban sem, a magánjogi normáknak érvényre kell juttatniuk a gazdasági élet szereplői által elfogadott legalapvetőbb erkölcsi parancsokat. A polgári jog által lefektetett alapok mentén a munkajog térrénumában is szabályozni kell az erkölcsi értékek védelmét.

Alapvető kérdés tehát, hogy milyen eszközök állnak rendelkezésre a jogalkotó számára, miként lehet értelmezni az absztrakt „jóerkölcs” fogalmát munkajogi keretek között. Mennyit kölcsönöz az ítélkezési gyakorlat a polgári jogtól, mennyiben önállósult, és mennyiben mutat sajátos vonásokat a munkajogi „erkölcs”?

Kutatásom témája a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés koncepciójának vizsgálata, annak dogmatikai és elméleti alapjainak feltárása, valamint a kapcsolódó ítélkezési gyakorlat elemzése. Kutatásom során kísérletet teszek arra, hogy a jóerkölcsbe ütközés joggyakorlatának sajátosságait bemutassam a munkajogi ügyek tükrében, feltéve a kérdést, hogy mennyiben beszélhetünk önállósult jogalkalmazásról, a jóerkölcsnek mely tartalmi elemei kerültek kidolgozásra a polgári, valamint a munkaügyi bíróságok által, milyen átfedések, milyen hasonlóságok figyelhetők meg. Munkám részeként tizenegy kúriai esetet dolgoztam fel, amelyekből további következtetéseket vontam le annak tükrében, hogy mennyire beszélhetünk önállósult munkajogi ítélkezési gyakorlatról. A konferencián történő előadás során ezen következtetések lényegét foglalom össze. Összefoglalóan a kutatásom célját, és a feltárandó kérdéseket az alábbiak mentén lehetne jellemezni: A dolgozat célját, a feltárandó kérdéseket tehát a következőképpen lehet összefoglalni: mely elvek mentén kell a jóerkölcsöt értelmezni, hogyan érvényesül ez a munkajogban, a jóerkölcsre való hivatkozás során a bíróság jár el az elé kerülő ügyekben, kialakultak-e olyan sarkalatos jogalkalmazási elvek, amelyek csakis a munkajogi bíráskodást jellemzik, vagy inkább a polgári joggyakorlat képezi ezen jogértelmezések alapját.

FANTOMSZEM SZINDRÓMA VIZSGÁLATA SZEMELTÁVOLÍTÁSON ÁTESETT BETEGEK KÖRÉBEN

Bálint Orsolya

Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Kardiológiai Tanszék
balorsolya91@gmail.com

A nemzetközi irodalomban már kutatott, azonban hazánkban még kevésbé feltárt a szemgolyó eltávolításon (enukleáció) átesett betegek posztoperatív életminőségét befolyásoló jelenség: a fantomszem tünetcsoport. A DEKK Szemklinikán évente

átlagosan 30 enukleáció történik, amely műtétek indikációja leggyakrabban nagyméretű intraokuláris tumor, fájdalmas vak szem, endoftalmitisz. Klinikánk az intraokuláris daganatok országos ellátó központja, így itt a műtétek többségét szemben lévő tumor miatt végzik.

Célkitűzésünk a fantomszem szindróma (fantomlátás, fantomérzés és fantomfájdalom) vizsgálata a DEKK Szemklinikán enukleált betegek körében kérdőív segítségével, valamint ezen páciensek hangulatának felmérése.

Feleletválasztós kérdéssort állítottunk össze betegeink számára, a műtét előtti panaszokra, a műtétet követő fantomvizióra, -fájdalomra, és -érzésre fókuszálva; további kiegészítésként a Beck-féle depresszió felmérő kérdőívet tartalmazta. Betegeinket három csatornán értük el: 11 páciens emailben, 12 postán, 9 személyesen a kontrollvizsgálaton kapta meg a kérdéssort.

Összesen 32 kérdőívet dolgoztunk fel (13 nő, 19 férfi, 17 jobb, 15 bal szem). A betegek átlagéletkora (\pm SD) a vizsgálat idején 60 (nők: $63\pm 10,6$; férfiak: $58\pm 16,6$), a tumor felfedezésekor pedig 54,37 (nők: $56,62\pm 12,0$, férfiak: $52,84\pm 18,4$) év volt. A műtét és a kérdőív kitöltése között átlagosan 55,72 ($\pm 49,66$) hónap telt el. Kiinduláskor az átlagos visus 0,44 ($\pm 0,39$), az UH-os prominentia 7,46 ($\pm 2,93$) mm, az UH-os alap 12,28 ($\pm 3,37$) mm volt. A műtét indikációja 31 betegnél chorioidea melanoma, egy esetben pedig retinoblastoma volt. Az enukleációt 11 páciensnél sugárkezelés (brachyterápia) előzte meg. A betegek 37,5%-a (12 beteg) észlelt fantomképeket. 54,54%-ban hónapokig fennállt ez a panasz, átlagosan 3,7 hónapig. Fantomérzést a páciensek 28,13%-a, fantomfájdalmat 12,5%-a tapasztalt. A Beck kérdőíven átlagosan magasabb pontszámot értek el azok a betegek, akik tapasztalták a fantomszem szindróma valamely aspektusát, mint azok, akiknél nem jelentkezett ilyen panasz.

Eredményeinkből megállapíthatjuk, hogy a páciensek harmada tapasztal műtét után fantomlátást, mely életminőségüket jelentősen befolyásolhatja. Fontos, hogy műtét előtt a betegeket tájékoztassuk ennek kockázatáról. Javasolt továbbá a páciensek hangulati felmérése és szükség esetén szakemberhez juttatása is.

JOGI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS MAGYARORSZÁGON

Balogh Zsuzsanna

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar; Polgári Eljárásjogi tanszék
zsuzsi101.balogh@gmail.com

Az állam jogi segítségnyújtás keretében jogi segítő igénybevitelét biztosítja azok számára, akik hátrányos helyzetükből kifolyólag, illetve jogban való járatlanságukra és az ügy bonyolultságára tekintettel egyébként nem engedhetnék meg maguknak a szakszerű jogi képviselést. Az erre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a Jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény tartalmazza.

A törvény preambuluma rögzíti a szabályozás megalkotásának célját, melynek értelmében az állam azt tűzi ki maga elé, hogy egy olyan intézményrendszert állítson fel a szociálisan hátrányos helyzetben lévők számára, amelyben a támogatottak szakszerű jogi tanácsot és eljárási jogi képviselést kaphatnak jogaik érvényesítése és a jogviták megoldása érdekében. Az állam által nyújtott támogatás peren kívüli eljárásban, polgári és közigazgatási eljárásban, valamint büntetőeljárásban vehető igénybe a jogosult által.

Az előadásom során az eljáró személyekre és az eljárásra vonatkozó legfőbb szabályok ismertetést tűztem ki célul, annak érdekében, hogy erről a kevesek által ismert jogintézményről minél többen szerezzenek tudomást.

SELMECBÁNYAI DIÁKHAGYOMÁNYOK MEGÉLÉSE 1945-1989 KÖZÖTT

Birkés László

Debreceni Egyetem, Történelmi Intézet, Modernkori Magyar Történelmi nem önálló
Tanszék
birkeslac@gmail.com

Kutatásom célja egy selmecebányai diákhagyományörző esemény hitelességének megerősítése. Székesfehérvárra lokalizáltam, a geodéta képzésre és intézményre összpontosítottam, majd három fő részre osztottam kutatást.

Először, személyes interjúkat készítettem olyan személyekkel, akik részt vettek szakestélyeken, és az emlékei segíthetnek a szakestély részleteinek feltárásában. Ezek az interjúk az esemény hangulatát, résztvevőit és történetét illetően első kézből származó információként szolgálnak. A régebbi generációk emlékei különösen értékesek a hagyományok és történetek továbbadása szempontjából.

Másodszor, a különböző tárgyi forrásokat tártam fel, amelyek segítenek a szakestély hitelességének igazolásában. Ilyen források lehetnek invitációs cédulák, házirendek, fényképek vagy más dokumentumok az eseményről. Ezek a tárgyi emlékek átfogóbb betekintést nyújtanak az esemény részleteibe és annak körülményeibe.

Harmadszor, az állambiztonsági történelmi levéltár (ABTL) 3/3-as ügynöki jelentéseket tekintettem át. Ezek a jelentések mondhatni objektívek, az adott szakestély hitelességének megállapításához jó források, valamint további információkkal szolgálhatnak az eseményről és annak társadalmi, esetleg politikai kontextusáról.

A kutatásom során nem csupán hagyományos interjúkat készítettem, hanem életútinterjúkat folytattam az interjúalanyokkal. Az életútinterjú egy kiterjedtebb interjúforma, amely során az interjúalany teljes életét és tapasztalatait meséli el. Ennek az interjúknak a célja nem csak az emlékek gyűjtése az adott eseményről vagy időszakról, hanem a személy teljes élettörténetének dokumentálása és megőrzése is.

Az életútinterjúk során rögzítem az interjúalannal folytatott beszélgetést. A hangfelvétel mellett a beszélgetés szöveges formában is elérhető. Ennek az a célja, hogy a dokumentum könnyen hozzáférhető legyen és felhasználható az utókor számára. Ezeket az életútinterjúkat szeretném felajánlani az Oral History Archivumnak (OHA). Az általuk archivált anyagok nagy segítséget nyújtanak a jövő társadalomtörténészei számára. Az általam felajánlott interjúk anyaga, különösen azoknak segíthetnek, akik a 20. század társadalmi és kulturális jelenségeivel foglalkoznak.

NYOMOZ AZ ÜGYÉSZ? – A NYOMOZÓ ÜGYÉSZSÉG MŰKÖDÉSE ÉS FELADATA

Botos Martin Róbert

Debreceni Egyetem, Állam és Jogtudományi kar, Büntető Eljárásjogi Tanszék
botosrobb@gmail.com

Bár a büntetőeljárások elengedhetetlen részét képezik, mégis sokan nem ismerik a Nyomozó Ügyészségek munkáját. Mitől különbözik az általános ügykörű ügyészségtől? Miért „nyomozó”? Miért van erre szükség? Az előadásom során tisztázni szeretném a Nyomozó Ügyészségek munkáját, valamint azok célját, hogy rávilágítsak a működésük mikéntjére és létezésük fontosságára. Az alapvető fogalmak tisztázását követően fiktív esetekkel szeretném szemléltetni, hogy milyen esetek tartozhat az általános ügykörű ügyészséghez, és milyen esetek a nyomozó ügyészséghez, valamint miben különbözik a két ügyészség eljárása.

ELNYÚJTOTT HATÓANYAGLEADÁSÚ SZILÁRD ÖNEMULGEÁLÓ RENDSZEREK FEJLESZTÉSE

Csendes Orsolya

Debreceni Egyetem Klinikai Központ Szemklinika, Szemészeti Tanszék
csendes.orsi72@gmail.com

Kísérleti munkánk célja olyan olvadékformulációk létrehozása, melyekben az elnyújtott hatóanyagleadás, a gasztroretenció és az alacsony vízdékonyságú hatóanyag oldékonyságának növelése együttesen megvalósítható anélkül, hogy szilárd adszorbenst alkalmaznánk hordozóként. A munkánk során kurkuminnal, mint alacsony víz- és lipidoldékonyságú modell hatóanyaggal dolgoztunk.

A projekt folyamán célunk volt olyan önemulgeáló rendszer kialakítása, mely testhőmérsékleten is szilárd halmazállapotú és képes a hatóanyagot mikroméretű cseppek formájában emulgeálni. A segédanyagok kiválasztásakor irodalmi adatok alapján figyelembe vettük, hogy az önemulgeáló rendszerbe a maximális mennyiségű kurkumint tudjuk beoldani. A felhasznált anyagok a következők voltak: PEG 4000 és 6000, valamint Kolliphor RH 40, Gelucire 44/14 és 48/16. A formulációk létrehozását követően dinamikus fényszórás (DLS) módszerével ellenőriztük a diszpergált részecskék méretét. A legsikeresebb formulációkat tovább vittük a következő fejlesztési fázisba, amelyben a hatóanyag-kioldódás elnyújtása volt a cél.

A nyújtott hatóanyagleadás megvalósításakor az önemulgeáló rendszerrel kompatibilis, olvadékképzésre alkalmas lipofil segédanyagokat választottunk ki, melyeket 5 ill. 10%-ban adtunk a rendszerhez. A retardizáló segédanyagok sztearinsav, sztearilamin és gliceril-disztearát voltak. DLS-mérések adatai alapján megállapítottuk, hogy a részecskeméret növekedésével kell számolni. A legalkalmasabb segédanyag a sztearilamin volt, 10m/m%-os koncentrációban alkalmazva. Két formuláció esetén kioldódásvizsgálatot végeztünk pH 1,2-es sósavoldatban, mellyel igazoltuk a kioldódás elnyújtását: a kezdeti azonnali leadást 5-6 óra időtartamra nyújtottuk el.

A gasztroretenció eléréséhez a rendszer olvadékát habosítottuk, melynek eredményeként 1,056g/cm³-ről 0,971g/cm³-re csökkent a sűrűség: ez elegendő a vizes közegben való úszáshoz.

Por-röntgendiffrakciós vizsgálatokkal meghatároztuk, hogy a kurkumin nem kristályos állapotban van jelen a rendszerben. Ezen kívül MicroCT-módszerrel igazoltuk, hogy a habosodás egyenletes, a mátrixban eloszlott légbuborékok többsége a 80 µm-es tartományba esik.

CaCo₂-sejtvonalon végzett MTT-formazán- és Neutral Red-festés, majd spektrofotometriás elemzés után kijelenthetjük, hogy a formulációnk nem mutatott citotoxicitást.

TÉTLENSÉGRE ÍTÉLVE. A FOGLALKOZÁSTÓL ELTILTÁS ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI

Hadházi Dalma

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék
dalmahadhazi16@gmail.com

Köztudott, hogy a magyar egészségügy már régóta válságos helyzetben van. Ennek a válságos helyzetnek a kezelése érdekében az alapvető lépés a vonatkozó jogszabályok olyan jellegű módosítása, amik a célszerű változtatások hatékony működését és végrehajtását lehetővé teszik. Egy ilyen jellegű egészségügyi reformba kezdett a kormány a múlt évben, aminek a zömét idén tervezik végrehajtani. Előadásom során bemutatom a jogszabály módosítások legfontosabb változtatásait, illetve a változtatások meghozatalának a körülményeit, vizsgálni kívánom azok célszerűségét, valamint a lehetséges jövőbeli fejleményeket.

A változtatásokat tekintve átfogóan közelítettem meg őket, érinteni fogom az egészségügyi igazgatás egyes területeit, az egészségügyi dolgozók munkavégzésével kapcsolatos változtatásokat, valamint a Magyar Orvosi Kamara jogállásával és eszközeivel kapcsolatos változtatásokat. Különösen nagy hangsúlyt fektetek a változtatások meghozatalának körülményeire, illetve azok indokolására és vélhető motivációjára is. Mindezek mellett arra törekszem, hogy elfogulatlanul, körültekintően, bemutató jelleggel mutassam be a témát.

BGP-15 TARTALMÚ TRANSZDERMÁLIS TAPASZOK FORMULÁLÁSA ÉS GYÓGYSZERFORMA VIZSGÁLATAI

Hosszú Zsolt

Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszertechnológiai Tanszék
zsolt.hosszu54@gmail.com

A BGP-15 egy gyógyszerjelölt molekula, amelyet eredetileg inzulinrezisztencia kezelésére fejlesztettek ki, azonban kutatások során számos további előnyös sajátságát is felfedezték, mint például kardioprotektív és gyulladáscsökkentő tulajdonságát. A hatóanyag ezen képességének kihasználása akár transzdermális tapaszok formájában is

ideális lehet, hiszen ezek olyan új, innovatív gyógyszerformák, amelyek szisztémás hatásukat bőrön keresztüli abszorpcióval érik el megfelelő biohasznosulás és biztonságos alkalmazás mellett.

Kutató munkánk céljával azt tűztük ki, hogy olyan BGP-15 tartalmú transzdermális tapaszokat tudjunk kifejleszteni, amelyekből a hatóanyag képes megfelelően felszabadulni és hatást kifejteni. Ennek során tervünk a molekula számára ideális összetétel meghatározása, majd annak vizsgálata, hogy különböző penetrációfokozó segédanyagok hogyan befolyásolják a hatóanyag felszabadulását szintetikus membránon és bőrpreparátumon keresztül.

A kísérleti munka során Box-Behnken faktoriális kísérlettervezéssel terveztünk meg több különböző összetételt a tapaszok számára, amelyeket különböző sajátságaik alapján vetettünk össze (szakítószilárdság, nedvességtartalom, nedvességfelvétel). Az ideális összetétel meghatározása után FTIR spektroszkópiával és SEM elemzéssel bizonyítottuk az alap- és segédanyagokkal való kompatibilitást, majd in vitro hatóanyag felszabadulási vizsgálatokat végeztünk Franz diffúziós cella segítségével, amelyet HPLC analízis segítségével tudtunk kvantifikálni. Végezetül különböző penetrációfokozó szerek hatását vizsgáltuk a felszabadulásra nézve.

A faktoriális kísérlettervezés során sikeresen megállapítottuk az optimális gyártási körülményeket, illetve a penetrációfokozó szerek hatását is sikeresen vizsgáltuk az összetételre nézve. Összeségében elmondható, hogy a polivinil-alkohol tartalom és a penetrációfokozó típusa jelentősen befolyásolták a hatóanyag felszabadulását és biohasznosíthatóságát.

Gyógyszeres tapaszok számára jelenleg nem elérhető egy „ideális” összetétel sem, kutatásaink során azonban sikerült a BGP-15 számára egy optimális formulációt meghatározni, mely lehetővé teszi a hatóanyag transzdermális alkalmazását, illetve indikációjának a bővítését.

POTENCIÁLISAN ANTIDIABETIKUS HATÁSÚ MOLEKULÁK SZINTÉZISE OXA-PICTET-SPENGLER REAKCIÓVAL

Jedlőczki Ivett, Homolya Ágnes, Nawar Ahmad, Borbás Anikó

Debreceni Egyetem, Gyógyszerészi Kémia Tanszék, Gyógyszerésztudományi Kar
j.ivett524@gmail.com

A *diabetes mellitus* egy globálisan jelentős közegészségügyi probléma, mely az International Diabetes Federation 2021-es adatai szerint mintegy 537 millió embert érint. Az elmúlt három évtizedben a cukorbetegség előfordulása drasztikusan megnőtt, a becslések szerint 2045-re a betegek száma a 783 milliót is elérheti.

A diabetes mellitus a glükóz feldolgozási zavara, melynek két fő csoportja ismeretes: az I-es típusú cukorbetegség az inzulin hormon teljes hiánya, a gyakoribb, II-es típusú változata pedig a szervezet inzulinnal szembeni érzéketlensége, vagy a relatív inzulinhiány következtében alakul ki. A betegség egyik típusa sem gyógyítható, mindemellett a cukor tartósan magas koncentrációja a vérben további egészségügyi kockázatokat rejthet magában. Ezért kiemelten fontos, hogy az érintett betegek megfelelő, egyénre szabott ellátásban részesülhessenek, hogy megelőzzük további betegségek és szövődmények kialakulását.

A II-es típusú cukorbetegség kezelésében az SGLT2 (Sodium-dependent GLucose coTransporter) inhibitorok modern és ígéretes terápiás szerek lehetnek. Az első alkalmazott SGLT2 inhibitorok, a gliflozinok olyan C-aril glikozid származékok, amelyek aril vagy heteroaril aglikont tartalmaznak. Ezek a vegyületek hidrolitikusan stabilabb variánsai a természetben előforduló florizin molekulának.

Kutatásunkban célul tűztük ki olyan potenciálisan SGLT2 inhibitor gliflozin analóg molekulák szintézisét, melyekben „aglikonként” izokromán gyűrű található. Ezek szintéziséhez oxa-Pictet-Spengler reakciót alkalmaztunk, mely során az irodalomban elsőként, a cukor komponens aldehidként vesz részt a reakcióban.

MINEK NEVEZZELEK? – AZ ÜZLETRÉSZ JOGI MEGÍTÉLÉSE A MAGYAR JOGBAN

Kiss Gábor

Debreceni egyetem, Állam és Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék
kgabor0606@gmail.com

A folyamatban lévő kutatásom tárgya az üzletrész, mint a polgári jog, azon belül is a társasági jog egy fontos és a köznyelvben is igen gyakran használt intézménye. Az általam vizsgált problémakör nem akként jelenik meg a mindennapi gyakorlatban, hogy mintegy akadályt képezve megghiúsít bizonyos piaci folyamatokat, sokkal inkább abban mutatkozik meg a téma fontossága, hogy naponta köttetnek üzletrész-átruházó ügyletek és azok jogi megítélése számos esetben kérdéses, illetve bizonytalan.

Az előadásom célja annak a vizsgálatára, hogy miként ruházható át a hatályos magyar jogunk szerint egy üzletrész, milyen szerződést köthetnek a felek, mi a helyes jogcím. Azon piaci szereplők, akik a jogi szabályozást nem ismerik mélyrehatóan, azok talán első ránézésre kételkedve fogadják, miért indokolt a kérdés vizsgálata, hisz a gyakorlatban nap, mint nap számos „üzletrész- adásvételi szerződést” kötnek a felek probléma mentesen, ezzel biztosítva, hogy a kft.-be belépni kívánó és onnan kilépni szándékozó személyek céljai teljesüljenek. Az előadásom célja az, hogy a jogban járatos személyeknek megmutathassam a probléma kezelésére szolgáló, - általam vizsgálat és lehetségesnek tartott - esetleges megoldási javaslatokat, és emellett szemléltessem a laikus személyek számára is, hogy a szóban forgó dogmatikai dilemma milyen számottevő jelentőséggel bír és milyen zsákutcákba vezethet egy esetleges helytelen jogalkotói innováció következtében.

DEÁK FERENC, A JOGÁSZ

Lezó Nóra

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Jegtörténeti Tanszék
norcika4@gmail.com

Deák Ferencet valamennyien a „Haza bölcse”-ként ismerjük, aki államférfiként, politikusként szerzett múlthatatlan érdemeket. Utcák, terek, közintézmények viselik a nevét, a legnagyobb címletű papírpénzünkön látjuk a portréját. Kevesebben tudják, hogy Deák jogi diplomát szerzett a győri jogi Akadémián, és pályája kezdetén jogászként

(ügyvédként és ügyészként is) tevékenykedett. A gyermekkorában átélt családi tragédiák (édesanyja belehalt a szülésbe, édesapja eltaszította magától) és a győri jogi Akadémián töltött évek (jegyzetelésre nem volt szüksége) nemcsak a személyiségét formálták, hanem releváns hatást gyakoroltak jogász munkásságára (és későbbi politikai tevékenységére) is. Deák jogász tevékenysége mellett az előadás egy rövid kitekintést is ad a 19. század ítélkezési gyakorlatába is, korabeli jogesetekkel, bírósági ítéletekkel illusztrálva.

LOGISZTIKAI SZOLGÁLTATÓK FEJLŐDÉSE ÉS SZEREPE AZ ELLÁTÁSI LÁNCBAN

Mares Imre

Debreceni Egyetem, Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet, Logisztika
Menedzsment nem önálló Tanszék
maresimre@gmail.com

Általánosságban elmondható, hogy a 21. századra már nemcsak vállalatok, hanem egész ellátási láncok versenyeznek egymással. A versenyt meghatározza a beszállítók megbízhatósága és rugalmassága, a gyártók hatékony termelésstervezése, valamint a vevőkkel való rendszeres és lényegretörő kommunikáció. Az ellátási láncok sikerességéhez elengedhetetlen továbbá, hogy a logisztikai tevékenységek megfelelő minőségben és ütemben legyenek elvégezve. Az értékteremtési folyamatot már logisztikai szolgáltatók is támogatják, akik különböző szinteken kapcsolódnak be egy vállalat működésébe. Tanulmányomban azt kívánom bemutatni, hogy a logisztikai folyamatok elvégzésére milyen szervezetek jöttek létre, milyen fejlődési pályákon mentek keresztül, és hogyan járulnak hozzá a folyamatosan változó vevői igények kielégítéséhez.

EGY KÉTES SIKERŰ RESTAURÁCIÓS KÍSÉRLET: A MAGYAR SZENT ISTVÁN REND JELENE ÉS JÖVŐBENI KILÁTÁSAI

Molnár Dániel

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Jegtörténeti Tanszék
molnardani02@t-online.hu

A magyar falerisztikatörténet legismertebb és legtekintélyesebb érdemrendjei között is előkelő helyet foglal el a Mária Terézia német-római császárné, magyar és cseh királynő által alapított magyar királyi Szent István Rend. 1764. május 5-i létesítésétől fogva fontos részét képezte a magyar királyok államfői reprezentációjának, sőt a magyar politikai életben valóságos státuszszimbólummá, a Magyar Királyság szolgálatában szerzett érdemek jelképévé vált (jóllehet nem csupán magyar származású személyeknek adományozták). A Habsburgok számára diadallal végződött kolíni ütközet emlékére 1757-ben létrehozott katonai Mária Terézia Rend ellenpárjaként a civil szférában, az állam és a dinasztia szolgálatában szerzett érdemek jutalmaként a Szent István Rend a Habsburg Monarchia legmagasabb kitüntetéseként funkcionált 1918-ig. Kétségtelen, hogy az érdemrendhez fűződő pompa, a fényűző ceremóniák, illetve maga az alapszabály

is alapvetően a monarchikus államformához kötötte a Rend létezését, fennmaradását, elvégre új személyeket kizárólag a magyar király vehetett fel a rendtagok közé. Emiatt a köztársasági államforma előtérbe kerülésével Magyarországon több évtizedes provizóriumot volt kénytelen elszünetelni a Szent István Rend. Csupán 2011-ben látta elérkezettnek az időt a jogalkotó, hogy lépéseket tegyen a Rend feltámasztása irányába. Bár a 2011. évi CCII. törvény megteremtette az újbóli promóciók jogalapját, a Szent István Rend restaurációja korántsem tekinthető befejezettnek, elvégre annak számos jellegadó attribútumát még nem állították helyre. Kutatásomban e hiányosságokra kívánom felhívni a figyelmet.

AZ ÉRTÉKPAPÍROK VILÁGA A KRIPTOVALUTÁK TÜKRÉBEN: A TECHNOLÓGIAI FORRADALOM KIHÍVÁSAI"

Nagy Cintia

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pénzügyi jogi és Közmenedzsment
Tanszék
nagy.cintia1201@gmail.com

A kriptovaluták már több mint 10 éve vannak jelen a pénzügyi piacon, a Bitcoin mellett már számos digitális valutát különböztethetünk meg. A téma érdekességét az adja, hogy nem csak az általunk ismert módon tudjuk használni a mindennapokban, mint alternatív fizetési eszközként, hanem különböző „váltfajai” vannak. A kriptovaluták összességében egy adatsorozat, amely ellenben a „rendes pénzzel”, automatikusan jönnek létre bányászat után. A pénzintézetek korlátlan pénzkibocsátással szemben, a Bitcoinnak megvan határozva az, hogy maximum 21 millió bitcoin kerülhet forgalomba, azonban számos ehhez hasonló valutát tudunk megkülönböztetni, ilyen például a Dogecoin vagy az Ethereum. Előadásomban szó lesz általánosságban a kriptopénzek működéséről, szerkezetéről, az értékpapírokkal való kapcsolatos kérdésekről, illetve fogyasztóvédelmi problémákról is. Mindezek felül szó lesz a mostani jogszabálytervezet elfogadásáról és annak lehetséges kérdéseiről is, amely számos aggályt felülírhat.

„A TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG EGYES KÉRDÉSEI”

Naszidze Diána

Debreceni Egyetem, Állam-és Jogtudományi Kar, Európa Jogi-és Nemzetközi Tanszék
naszdiana349@gmail.com

Bármilyen jogokat biztosítsanak a törvények, ezek érvényesítése csak akkor lehetséges, ha a jogalkalmazó szervek ténylegesen lehetővé teszik azt. Éppen ezért mindannyiunk számára fontos, hogy a bíróságok függetlenek legyenek, átláthatóan működjenek, és hogy a bírók pártatlanul, politikai befolyástól mentesen hozzanak ítéletet az eléjük kerülő ügyekben. Magyarországon azonban az elmúlt években számos olyan jogszabály és döntés született, amelyek veszélyeztetik a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülését. A tisztességes eljáráshoz való jog, mint a bírósági és hatósági eljárások legbelső, megkerülhetetlen alapelvei oly mértékben összetett, hogy egyetlen konferencia-

előadásban még legfontosabb szempontjainak egyszerű számbavétele is lehetetlen vállalkozás lenne.

A tisztességes eljáráshoz való jogot az Alaptörvényben garanciák biztosítják. Ezek egyrészt ún. általános garanciák, vagyis olyan rendelkezések, amelyeknek bármilyen típusú bírósági eljárásban (polgári, büntető, közigazgatási) érvényesülniük kell. Másrészt pedig speciális garanciák, ami kifejezetten büntetőeljárások során érvényesülő garanciák összefoglaló neve.

A felelőtlen szervezatként való működés számtalan veszélyt rejt a bírósági szervezeti rendszer tekintetében. Ezek közül a legproblematikusabb a nyílt korrupció megjelenése a bíróságokon. A korrupció meglétének és a felelőtlen szervezatként való működésnek a lehetséges következményei is tárgyalásra kerülnek a tanulmányban. Ezen alapelv elemzése és a büntetőeljárások elhúzódásának esetleges okai és következményei a hazai és európai uniós joggyakorlatban.

AZ ÁLLAMI SZEREPVÁLLALÁS BEMUTATÁSA A GYERMEKTARTÁSI DÍJ VONATKOZÁSÁBAN

Pál Norbert Lajos

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszék
palnorbert0717@gmail.com

Előadásom témája a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése, mely egy olyan jogintézmény, amely a szülők és gyermekek életét mélyen érinti és fontos kérdésekkel foglalkozik. Ezen jogi lehetőség egyfelől védelem alá helyezi a gyermek jogait és jólétét, másrészt pedig kilátástalan helyzetek orvoslásához is megfelelő. Olyan eszközzel beszélhetünk tehát, amely biztosítja a gyermekek anyagi biztonságát és jólétét.

A gyermektartás fizetése mind a gyermek, mind a szülő szempontjából kulcsfontosságú a gyermek jólétének és a családi kapcsolatainak fenntartásában. A gyermek számára a gyermektartás biztosítja az anyagi stabilitást és biztonságot, valamint lehetővé teszi az oktatási és kulturális lehetőségek kiaknázását, valamint hozzájárul mentális és érzelmi jólétéhez. A szülők számára a gyermektartás fizetése felelősségvállalásuk és gondoskodási kötelezettségük kifejeződése, törvényes kötelezettségük teljesítése, valamint hosszú távú pozitív kapcsolat kialakításának és fenntartásának eszköze. Ezek az indokok együttesen mutatják, hogy a gyermektartás fizetése elengedhetetlen annak érdekében, hogy a gyermekek biztonságban és boldogságban nőjenek fel, és erős kapcsolat alakuljon ki közöttük és szüleik között. A gyermektartás megfizetése nem csupán pénzügyi kérdés, hanem kapcsolatban áll a gyermek egyenlőségével és a méltóságával is. Különböző felmérések szerint, azon szülők, akiknek anyagi nehézségeik vannak, azok gyakran találják magukat olyan helyzetben, hogy nem tudnak megfelelően gondoskodni gyermekeikről. Ez pedig hosszú távú hatással lehet a gyermekek életminőségére és jövőjére.

Előadásomban arra a fókuszállok, hogy milyen jogi segítséget vehet igénybe a gyermeket nevelő szülő, amennyiben a gyermektartásdíj nem végrehajtható és nincs olyan vagyona az adósnak, amire végrehajtást lehetne vezetni, ezért vele szemben a végrehajtási eljárást felfüggesztik. A gyermektartás állam általi megelőlegezése nem csupán a gyermek támogatását szolgálja, hanem az egész társadalom számára előnyös, mivel azok a

gyermek, akik megfelelő anyagi támogatásban részesülnek, nagyobb eséllyel érnek el a sikert az élet különböző területein, kezdve az oktatástól egészen a jövőbeli karrierjükig.

CIKLODEXTRIN POLIMER IN VITRO ÉS EX VIVO FELSZÍVÓDÁSI ÉS ELOSZLÁSI VIZSGÁLATAI

Révész Réka¹, Lekli István², Bácskay Ildikó^{1,3}, Haimhoffer Ádám^{1,3}

¹Debreceni Egyetem, Gyógyszertechnológiai Tanszék, 4032, Debrecen, Egyetem tér. 1.

²Debreceni Egyetem, Gyógyszerhatástani Tanszék, 4032, Debrecen, Egyetem tér 1.

³ Debreceni Egyetem, Egészségipari Intézet, 4032, Debrecen, Egyetem tér 1.

revesz.reka99@gmail.com

A CD polimerek előnyeit felhasználva manapság egyre szélesebb körben használják őket. A natív ciklodextrinek esetén számos információval rendelkezünk *in vitro*, *ex vivo* vagy *in vivo* biohasznosulásukról, ennél sokkal kevesebb információ áll rendelkezésünkre a módosított ciklodextrin polimerekről.

Célunk volt β CD polimer vizsgálata több *in vitro* és *ex vivo* modellben.

A vizsgálatok során fluoreszcensen jelölt β CD polimert és modell hatóanyagokat alkalmaztunk (kurkumin és ösztradiol). In-line diffúziós cellát alkalmaztunk a jelölt β CD polimer és komplex felszívódásnak és megoszlásnak vizsgálatára különböző membránokon keresztül. Továbbá különböző *ex vivo* modelleket alkalmaztunk a bőr és bél modellezésére.

Eredmények alapján a β CD polimer képes fokozni a hatóanyagok penetrációját, anélkül, hogy maguk is penetrálnának. Nagyobb pórus méret esetén megfigyelhető a penetrációjuk. *Ex vivo* modell rendszere esetén megfigyelhető volt az eltérő polimer felhalmozódás a szövet különböző szegmenseiben.

Az eredményeket összegezve elmondható, hogy a β CD polimerek is potencióális penetráció fokozók, melyek akár ön magukba is képesek penetrálni

A BÜNTETŐELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI, ILLETVE AZ ELJÁRÁS SZAKASZAINAK BEMUTATÁSA.

Sallai Petra

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Büntető Eljárásjogi Tanszék
sallaipeetruss@gmail.com

Az előadásom témája, hogy bemutassam, hogy hogyan is néz ki egy büntetőeljárás a legeslegelejétől fogva. Vagyis szó lesz arról, hogy hogyan is lehet megindítani egy eljárást, mint közbűnép és magánbűnép esetén. Emellett arra is kifogok térni, hogy mi történik azután, hogyha elindult az eljárás, azaz milyen szakaszai lesznek egy eljárásnak, hogyan is fog kinézni egy nyomozási szakasz. Végül pedig arra is kitérek, hogy hogyan is fog sor kerülni a tárgyalásra, valamint milyen jogorvoslati lehetőség állnak rendelkezésre egy ítélet ellen.

OLASZORSZÁGI SZÉKHELYŰ CÉGEK, VÁLLALKOZÁSOK ELHELYEZKEDÉSE ÉS LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON

Benedek Attila

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Olasz Tanszék
regosbeni03@gmail.com

Előadásomban az olaszországi székhelyű cégek, vállalkozások lehetőségeiről és azon szervezetekről, intézményekről lesz szó, melyek elősegítik a cégek elhelyezkedését, működését. A kutatásomban igyekszem összegyűjteni ezek közül első sorban a legfontosabbakat, próbálva tiszta képet adni azokról a folyamatokról, amelyek elősegítik a cégek számára a kereskedelmi-, vagy akár más kapcsolatok kialakítását a hazai partnerekkel. Ugyanakkor nem lehet elhanyagolni a cégek említését sem az előadásban, hiszen a fő irányvonalat ők biztosítják a kutatásomban. Természetesen nem lehetséges és nem is szükséges felsorolnom az összeset annak érdekében, hogy bepillantást nyerhessünk a magyar-olasz kapcsolatokba, mindenesetre az a célom, hogy igyekezzek minél teljesebb képet festeni a két ország közti, elsősorban gazdasági viszonyokról.

Olaszország igen fontos helyet tölt be a magyar gazdasági kapcsolatokban, egyik legfontosabb kereskedelmi partnere Magyarországnak, így mindenképp meg kell említeni azt is, hogy elsősorban melyek azok a gazdasági ágazatok, amelyek a legmeghatározóbb szerepet töltik be a két ország együttműködésében.

A kutatásomhoz igyekszem a legfrissebb forrásokat felhasználni, mint például a Magyarországi Olasz Kereskedelmi Kamara - CCIU honlapja, vagy a Magyarországi olasz cégek adatbázisa - ITL Group, ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat a történelmi folyamatokat sem, amelyek a két ország mostani kapcsolataihoz vezettek, ezt egy történelmi áttekintésben próbálom ismertetni.

ADATVÉDELEM A HOME OFFICEBAN ÉS A MUNKAVÁLLALÓK MEGFIGYELÉSE

Szél Melitta Patrícia

Debreceni Egyetem, Állam -és jogtudományi kar, Környezetjogi -és Munkajogi
Tanszék
melittaszél0829@gmail.com

Előadásommal az otthoni munkavégzés során felmerülő adatvédelmi kérdéseket kívánom körüljárni. Az otthoni munkavégzés során a munkáltatók új kihívással szembesültek, hiszen a home office és a távmunka adatvédelmi kockázattal jár, így ezek a munkavégzési formák könnyen adatvédelmi incidensnek teheti ki a munkáltatókat.

Ennek számos lehetséges megoldása létezik, mint például az, hogy adatvédelem szempontjából a munkáltatónak nagyobb biztonságot nyújt az, ha munkahelyi laptopok használatát alkalmazza, amelyekre vírusirtó rendszereket telepített és kötelezi a munkavállalót arra, hogy csak és kizárólag munkahellyel összefüggő esetkörökben használhatja az eszközt, amit egyébiránt az Mt. is szabályoz.

Másik téma, melyet behatóan szeretnék bemutatni a munkavállalók megfigyelésére vonatkozó szabály és gyakorlat, melyet NAIH határozatok elemzésével szeretnék

bemutatni. Ezen határozatok bemutatásával vizsgálom a különböző szempontokat, melyek a gerincét képezik a megfigyelés szükségességéhez kapcsolódó szempontrendszer felállításának.

Végezetül konklúziót vonok le az általam ismerttetett információkból és megjelölöm a további lehetséges problémamegoldási javaslatokat.

JEGYZETEIM